

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 4Csp/75/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618201565
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Marián Mokoš
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4618201565.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Mariánom Mokošom v právnej veci žalobcu: E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. R. XX, XXX XX U. R., právne zastúpeného JUDr. Vladimírom Sidorom, advokátom, so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, proti žalovanému: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpenému JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, o zaplatenie sumy 1695,50 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.695,50 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 02.06.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok v sume 101,50 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd žalobcovi priznáva náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1./ Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.695,50 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 02.06.2018 do zaplatenia z dôvodu, že s právnym predchodcom žalovaného Tatrabankou a.s. Bratislava uzavrel dňa 08.07.2004 zmluvu o poskytnutí bezúčelového spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. 04-0000130541, na základe ktorého mu bol poskytnutý úver vo výške 6.306,84 eura (190.000,-Sk), ktorý však bol krátený o spracovateľský poplatok v sume 126,14 eura a v zmluve bola uvedená RPMN vo výške 8,06%, pričom skutočná výška RPMN predstavuje 17,09% a preto treba tento úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Právny predchodca žalovaného ku dňu 26.06.2006 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a po postúpení pohľadávky žalovanému tento zaslal žalobcovi dohodu o uznaní záväzku a o jeho splatení, podľa ktorej žalobca ďalej uhrádzal dohodnuté splátky, pričom na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu a vymáhaná suma predstavuje splátky zaplatené žalobcom 3 roky spätne pred podaním žaloby na súd (07.06.2018), pričom za toto obdobie bolo zaplatených spolu 1.795,50 eura a sumu 100 eur si žalobca už uplatnil v konaní sp.zn. 5Csp/18/2018. Na pojednávaní žalobca uviedol, že dlh splácal aj po jeho postúpení žalovanému, ale keď sa mu zdalo, že je toho veľa, tak vyhľadal advokáta a od žalovaného si vypýtal doklady ohľadom platieb, pričom žalovaný ho informoval, že má naďalej uhrádzať splátky až pokiaľ vo veci nebude rozhodnuté súdom a preto splátky platil aj ďalej a uhrádza ich aj v súčasnej dobe. Za advokátom bol asi v novembri 2017 a tento ho informoval, že úver už preplatil a že je možné vyžiadať si preplatok späť. Nepamätá si, za akých okolností uzavrel dohodu o uznaní záväzku a o jeho splácaní, avšak nikto ho pri podpísaní dohody neinformoval, že jeho dlh je už premlčaný.

2./ Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil z dôvodu, že výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená správne, pričom zo žaloby nie je možné zistiť, ako sa žalobca dopracoval k údaju RPMN 17,09%. Poukazoval na to, že úver by mohol byť bezúročný a bez poplatkov len v prípade, ak údaj o RPMN nebol v zmluve uvedený. Taktiež vzniesol námietku premlčania pre všetky plnenia zaplatené žalobcom po dobu dvoch a viac rokov späť od podania žaloby t.j. pre všetky plnenia zaplatené pred mesiacom jún 2016. Podľa neho zo žaloby nie je zrejmé, vrátenia ktorých konkrétnych plnení sa žalobca voči nemu domáha a preto je žaloba v tejto časti zmätočná a nejasná. Napriek tomu, že v spore sp.zn. 5Csp/18/2018 bol pasívny, tak táto pasivita nepredstavuje uznanie dôvodov, na základe ktorých bol nárok na plnenie uplatnený.

3./ Rozsudkom sp.zn. 4Csp/75/2018 - 92 zo dňa 21.09.2018 súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.695,50 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 02.06.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalovaného zaviazal zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok v sume 101,50 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uvedené rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca dňa 08.07.2004 uzavrel s veriteľom Tatrabankou a.s. Bratislava zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. 04-0000130541, na základe ktorej mu veriteľ poskytol bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 6.306,84 eura (190.000,-Sk) pri úrokovej sadzbe 13,9% a RPMN 8,06%. Za poskytnutie spotrebiteľského úveru žalobca zaplatil jednorazový poplatok vo výške 2% z objemu poskytnutého úveru (126,14 eura) a konečná splatnosť úveru bola do 4 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky. Žalobca mal úver splatiť v 48 mesačných splátkach po 172,94 eura (5.210,-Sk) a okrem toho mal platiť poistné vo výške 1,93 eura (58,-Sk). Zmluva bola uzatvorená podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka ako aj podľa zákona č. 258/2001 Z.z. Dňa 20.06.2006 veriteľ zaslal žalobcovi písomné oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 26.06.2006 z dôvodu, že žalobca napriek upomienkam nezaplatil splátky podľa zmluvy veriteľ vyčíslil pohľadávku na sumu 4.334,93 eura (130.594,16 Sk). Pohľadávka voči žalobcovi bola veriteľom postúpená dňa 22.08.2012 žalovanému, pričom podľa vyčíslenia zaslaného veriteľom žalobcovi listom zo dňa 13.09.2017 zaplatil žalobca veriteľovi do 22.08.2012 spolu sumu 4.857,07 eura. Po postúpení pohľadávky žalobca uzavrel so žalovaným dňa 13.11.2012 uznanie záväzku a dohodu o splatení záväzku podľa § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorej uznal žalobca celý svoj peňažný záväzok vzniknutý z titulu nesplateného úveru poskytnutého na základe zmluvy o poskytnutí kontokorentného úveru/nepovoleného prečerpania na bežnom účte dlžníka s tým, že záväzok pozostáva z istiny 3.653,92 eura, úroku z omeškania vo výške 14% ročne z uvedenej sumy t.j. spolu vo výške 6.151,38 eura a žalobca sa zaviazal na zaplatenie dlžnej sumy formou pravidelných 120 mesačných splátok vo výške 51,30 eura s tým, že prvá splátka bola uhradená do 25.10.2012. Na základe uvedenej dohody začal žalobca žalovanému dlh splácať po 51,30 eura mesačne, pričom za obdobie od 26.10.2012 do 21.07.2017 zaplatil spolu sumu 2.975,40 eura a za obdobie od 22.08.2017 do 20.03.2018 zaplatil žalobca ďalších 9 splátok spolu vo výške 461,70 eura. Podanou žalobou si žalobca uplatnil vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1.695,50 eura, ktoré zaplatil žalovanému splátkami za obdobie od 23.06.2015 do 20.03.2018 t.j. spolu 1.795,50 eura, pričom z tejto sumy odpočítal 100 eur, nakoľko uvedenú pohľadávku si uplatnil na tunajšom súde v súdnom konaní sp.zn. 5Csp/18/2018 z tých istých skutkových a právnych dôvodov ako pohľadávku v tomto súdnom konaní, pričom súd dňa 28.02.2018 vo veci vydal platobný rozkaz, proti ktorému žalovaný nepodal odpor a preto sa platobný rozkaz stal právoplatným a vykonateľným dňa 17.03.2018.

4./ Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu na zaplatenie sumy 1.695,50 eura s príslušenstvom je dôvodná v celom rozsahu. Je nesporné, že medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného bola dňa 08.07.2004 uzavretá zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru a to podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ako aj podľa príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z., pričom ide o spotrebiteľský vzťah, ktorý je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 OZ v znení účinnom od 13.06.2014). Podľa názoru súdu uvedený spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov s poukazom na to, že v zmluve je nesprávne vyčíslená RPMN, ktorá predstavuje celkové náklady spotrebiteľa vrátane úrokov a iných poplatkov priamo spojených s úverom a teda RPMN vyčísluje celkové náklady úveru pre klienta, ktoré obsahujú prvok úrokovej sadzby a prvok ostatných súvisiacich nákladov. Pod ostatnými súvisiacimi nákladmi sa rozumejú náklady na zisťovanie informácií, administratívu, prípravu dokumentov, záruky, poistenie úverov a podobne. Z uvedeného je zrejmé, že výška RPMN nikdy nemôže byť nižšia ako výška úrokovej sadzby. V ideálnom prípade by sa hodnota

RPMN mala rovnať hodnote úrokovej miery. RPMN je dôležitým kritériom pre spotrebiteľa pri porovnaní úverov z hľadiska ich výhodnosti. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje ako povinnú osobitnú náležitosť písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmyslom uvedenej zákonnej úpravy je jednoznačne ochrana záujmov spotrebiteľa, ktorý na základe uvedeného údajov vie zistiť cenu úveru a porovnávať medzi viacerými úvermi. Nie je naplnený zmysel uvedeného zákona, ak je výška RPMN v zmluve síce uvedená, ale v nesprávnej výške, v neprospech spotrebiteľa. Ak by banka pristupovala k údajom o výške RPMN s odbornou starostlivosťou, nemohla by uviesť hodnotu RPMN nižšiu ako bola úroková sadzba (13,9%), keďže RPMN zohľadňuje všetky náklady na úver, ktorých úrok je len jednou časťou a logicky teda RPMN musí byť vyššia ako je úroková sadzba. Uvedením výšky RPMN 8,06% právny predchodca žalovaného porušil zákaz klamať spotrebiteľa uvádzaním nepravdivých údajov (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24Co/174/2016 zo dňa 02.08.2017). V skutočnosti v prípade úveru poskytnutého žalobcovi predstavuje RPMN 17,09% tak, ako uviedol žalobca vo svojej žalobe a čo aj dokladoval výpočtom RPMN v konaní sp.zn. 5Csp/18/2018 na č.l. 19. Vychádzajúc z citovaného názoru súd prijal záver, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcovi je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov a teda pokiaľ tento úver bol žalobcovi poskytnutý vo výške 6.306,84 eura, tak povinnosťou žalobcu bolo vrátiť uvedenú sumu veriteľovi. Z dokladov predložených žalobcom vyplýva, že žalobca za obdobie od poskytnutia úveru až do 21.05.2015 zaplatil právnenému predchodcovi žalovaného a žalovanému spolu sumu 6.498,67 eura, teda viac ako mal zaplatiť, keďže úver mu bol poskytnutý vo výške 6.306,84 eura a tento je bezúročný a bez poplatkov.

5./ Dňa 26.06.2006 došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalovaného a teda uvedeným dňom sa stala splatnou celá pohľadávka veriteľa voči žalobcovi ako dlžníkovi a od uvedeného dňa začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba pre uplatnenie nároku veriteľa voči dlžníkovi a táto uplynula dňom 26.06.2009 a teda až po jej uplynutí žalovaný ako právny nástupca veriteľa zaslal žalobcovi ako dlžníkovi doklad nazvaný uznanie záväzku a dohoda o splatení záväzku podľa § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého mal uznať žalobca svoj záväzok v celkovej výške 6.151,38 eura s tým, že ho bude splácať formou pravidelných 120 mesačných splátok vo výške 51,30 eura. Žalobca tento doklad podpísal dňa 13.11.2012 a vrátil ho žalovanému a zároveň na základe tohto dokladu začal pravidelne mesačné splátky uhrádzať od 25.10.2012. Podľa názoru súdu však tento právny úkon nazvaný ako uznanie záväzku a dohoda o splatení záväzku je absolútne neplatný jednak podľa ustanovenie § 37 ods. 1 OZ, nakoľko nie je dostatočne určitý a zrozumiteľný, keďže z jeho obsahu nie je možné jednoznačne zistiť, že ide o uznanie záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. 04-0000130541 uzavretej dňa 08.07.2004 s Tatrabankou a.s. a taktiež z neho nevyplýva konečná výška záväzku v sume 6.151,38 eura, keď v tomto písomnom prejave je len uvedené, že pozostáva z istiny 3.653,92 eura a úroku z omeškania vo výške 14% ročne z tejto sumy od do zaplataenia, čo je nejasný a nezrozumiteľný prejav. Taktiež spôsob, akým bolo vynútené podpísanie uznania záväzku zo strany žalobcu je možné hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku, ktorá je zakázaná a ktorá je v rozpore so zákonom a preto ide podľa § 39 OZ o neplatný právny úkon, keďže žalobcovi uvedený doklad bol iba zaslaný zrejme poštou a žalobca bol požiadany, aby tento doklad podpísal a jeden exemplár podpísanej dohody vrátil žalovanému. Na základe uvedeného je potrebné uznanie záväzku ako aj dohodu o splatení záväzku považovať za neplatný právny úkon a to aj s poukazom na ustanovenie § 558 OZ, podľa ktorého by takéto uznanie malo právny následok len v tom prípade, ak by žalobca vedel, že ide o premlčaný dlh, avšak žalobca o tejto skutočnosti informovaný nebol, čo uviedol na pojednávaní a ani z obsahu samotného dokumentu nevyplýva poskytnutie informácie o tom, že žalobca uznáva premlčaný dlh. Z toho dôvodu podpísanie uznania záväzku a dohody o splatení záväzku žalobcom nemá žiadne právne účinky, pričom žalobca aj naďalej uhrádzal splátky po 51,30 eura mesačne.

6./ Žalobca si podanou žalobou uplatnil vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1.695,50 eura pozostávajúceho zo splátok zaplatených žalovanému v období od 23.06.2015 do 20.03.2018, pričom žaloba bola podaná na súde dňa 07.06.2018. Za uvedené obdobie žalobca zaplatil žalovanému spolu sumu 1.795,50 eura a časť z tejto sumy do výšky 100 eur si už uplatnil v súdnom konaní 5Csp/18/2018 a o tejto už bolo právoplatne rozhodnuté. Vymáhaná pohľadávka predstavuje bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo na strane žalovaného tým, že mu žalobca uhrádzal splátky po 51,30 eura mesačne napriek tomu, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a tento už žalobca splatil v celom rozsahu do 23.06.2015, keď dotedy spolu zaplatil sumu 6.498,67 eura. Splátky zaplatené od 23.06.2015, ktoré si žalobca uplatnil v tomto súdnom konaní je preto potrebné považovať za

bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného ako majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu a podľa § 456 OZ sa predmet bezdôvodného obohatenia musí vydať tomu, na úkor koho sa získal, teda žalobcovi. Keďže žalovaný v priebehu konania vzniesol proti pohľadávke uplatnenej žalobcom námietku premlčania, tak súd musel skúmať, či nárok žalobcu je premlčaný alebo nie a to s poukazom na ustanovenie § 107 ods. 1,2 OZ. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa teda môže premlčať tak v subjektívnej dobe ako aj v objektívnej dobe a ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. K bezdôvodnému obohateniu získanému plnením bez právneho dôvodu dochádza okamihom poskytnutia plnenia a týmto okamihom je tiež určený začiatok objektívnej premlčacej doby, ktorá je trojročná a teda pokiaľ si žalobca uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu zaplatenia splátok uhradených žalovanému od 23.06.2015 do 20.03.2018, tak túto pohľadávku si uplatnil v rámci plynutia objektívnej premlčacej doby a súd musel skúmať, či pohľadávka bola uplatnená aj v rámci plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorá začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Z výpovede žalobcu je zrejmé, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel až v novembri 2017 po návšteve advokátskej kancelárie, kde bol informovaný, že úver už preplatil a preplatok si môže žiadať späť a teda až od novembra 2017 začala žalobcovi plynúť subjektívna 2 ročná premlčacia doba na uplatnenie jeho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému, pričom v rámci plynutia tejto subjektívnej premlčacej doby si žalobca uplatnil svoj nárok dňa 07.06.2018. Z uvedených dôvodov súd námietku premlčania vznesenú žalovaným nepovažoval za dôvodnú a žalobe vyhovel v celom rozsahu, keďže je nesporné, že žalobca v období od 23.06.2015 do 20.03.2018 zaplatil žalovanému splátkami spolu sumu 1.795,50 eura, čím na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré je povinný žalobcovi vydať a preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.695,50 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 02.06.2018 do zaplatenia podľa § 517 ods. 2 OZ a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., nakoľko žalovaný sa dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia od uvedeného dátumu a je povinný zaplatiť aj úroky z omeškania, keďže nereagoval na písomnú výzvu žalobcu pred podaním žaloby na súd zo dňa 28.05.2018.

7./ Keďže žalobca v tomto konaní vystupoval ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva, tak podľa § 4 ods. 2 písm. u/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch je odo súdneho poplatku oslobodený a preto súd podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku žalovaného, ktorý vo veci nemal úspech, pričom výška súdneho poplatku predstavuje 6% z priznaného nároku v sume 1.695,50 eura (položka 1 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov) t.j. 101,50 eura a preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu v tejto výške.

8./ O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

9./ Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Nitre uznesením sp.zn. 8Co/23/2019 - 134 zo dňa 28.03.2019 zrušil rozsudok tunajšieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom konštatoval správnosť právnych záverov súdu prvej inštancie, ktorý posúdil spotrebiteľský úver ako bezúročný a bez poplatkov. K námietkam odvolateľa k výške RMPN odvolací súd poukazuje na bod 4 odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje. Na zdôraznenie správnosti týchto záverov musí odvolací súd poukázať na konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, keď v čl. 1 zmluvy - základné ustanovenia uviedol výšku jednorazového poplatku za poskytnutie spotrebiteľského úveru 2 % z objemu poskytnutého úveru, ktorý podľa bodu 4 čl. 1 je dlžník povinný veriteľovi zaplatiť, pričom veriteľ má právo započítať svoju pohľadávku voči dlžníkovi na zaplatenie spracovateľského poplatku z účtu voči pohľadávke dlžníka na poskytnutie peňažných prostriedkov z úveru. Takýmto spôsobom reálne veriteľ neposkytne dlžníkovi požadovanú výšku úveru, ale úver krátený o 2 % z jeho objemu, teda aj tieto vynaložené prostriedky žalobcu je potrebné chápať ako poplatok podľa § 2 písm. e) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom do 30. 06. 2006 a zároveň ako náklad podľa písm. c) cit. ustanovenia a teda reálna výška poskytnutého úveru a výška poplatku spolu s ostatnými nákladmi mali byť zohľadnené pri výpočte RPMN. Keďže žalovaný takto nepostupoval, odvolací súd nemôže takému nekalému konaniu žalovaného poskytnúť ochranu, preto je potrebné spotrebiteľský úver posúdiť ako bezúročný a bez poplatkov.

10./ V prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú, resp. desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr (porovnaj napr. Zborník IV. býv. Najvyššieho súdu, Praha 1986, s. 649). To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Pre účely preskúmaného prípadu od odvolací súd poukazuje aj na časť odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 67/2011 v ktorom uviedol, že "to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Podané znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 OZ), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 22/2013, R 22/2013). K obdobným právnym záverom dospel najvyšší súd tiež v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 121/2009, v ktorom uviedol, že pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie "skutkového stavu" (poznámka odvolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie)."

11./ Odvolací súd preskúmaním obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že námietku premlčania žalovaného s poukazom na vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR súd prvej inštancie neposúdil správne a jeho záver o nepremľaní uplatneného nároku je predčasný. Odvolateľ namietal, že okamih začatia plynutia premlčacej doby je potrebné ustáliť tak, že keď žalobca tvrdí, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov od počiatku, a preto už vrátením požičanej sumy úver musel vedieť, že úver je splatný a akékoľvek ďalšie plnenie nad rámec požičanej sumy zakladá nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie však dospel k záveru, že žalobcovi začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba od novembra 2017, teda odo dňa návštevy advokátskej kancelárie, kedy bol žalobca informovaný, že úver preplatil a preplatok si môže žiadať späť a teda konštatoval, že si žalobca uplatnil nárok v rámci plynutia subjektívnej premlčacej doby. Odvolací súd je toho názoru, že na základe informácii od advokáta sa žalobca dozvedel ako je možné jeho nárok právne posúdiť, pričom návšteve advokáta však už museli/mohli predchádzať také skutkové okolnosti, ktoré v žalobcovi podnietili potrebu poradiť sa s advokátom a tieto je potrebné hlbšie skúmať.

12./ Na základe rozhodnutia odvolacieho súdu bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie posúdiť, kedy sa žalobca dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, ktorý okamih bude významný pre počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby. Z uvedeného vyplýva, že v ďalšom konaní súd vychádzal už z názoru o bezpoplatkovosti a bezúročnosti poskytnutého úveru, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd a v tomto smere nebolo ďalej potrebné sa vecou zaoberať a taktiež sa odvolací súd stotožnil aj s názorom tunajšieho súdu pokiaľ ide o plynutie objektívnej premlčacej doby pri uplatnení nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia a spornou zostala len otázka začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby.

13./ V rámci ďalšieho konania žalobca na pojednávaní dňa 17.05.2019 uviedol, že od veriteľa mu neustále vyvolávali s tým, že si môže navýšiť splátky, i keď tieto v tom čase splácal vo výške 51,30 eura podľa splátkového kalendára, prípadne mu navrhovali, že môže zaplatiť celý úver. V tom čase však splátky nemohol navýšiť vzhľadom na svoju situáciu, keď mal vyživovaciu povinnosť k dcére a okrem toho chorú matku a preto navštívil advokáta v Hlohovci. Keďže nemal vedomosť, koľko dovedy zaplatil na úvere a disponoval len výpismi z banky o tom, koľko platil, tak na žiadosť advokáta si od veriteľa

vyžiadal prehľad splátok a tento predložil advokátovi, ktorý ho informoval, že úver je už preplatený a že si môže rozdiel vymáhať. Úver stále splácal v dohodnutých splátkach podľa splátkového kalendára, lebo si to považoval za povinnosť, keď mu peniaze boli požičané. Advokáta navštívil v novembri 2017, nakoľko mu zo strany veriteľa vyvolávali, že ešte má zaplatiť 5.000 eur, čo sa mu zdalo veľa, keďže tento úver už predtým platil. Uznanie dlhu v r. 2012 podpísal, pretože si myslel, že musí stále platiť, avšak v tom čase nevedel, koľko na úvere má zaplatené. Ani v polovici roku 2015 nevedel, koľko vlastne na úvere zaplatil a že tento je už prakticky splatený.

14./ Z dokladov predložených žalobcom spolu s podanou žalobou vyplýva, že žalovaný listom zo dňa 08.08.2017 (č.l. 13) adresovaným žalobcovi oznámil zostatok dlhu vo výške 4.651,57 eura bez bližšej špecifikácie a zároveň mu ako prílohu zaslal rozpis prijatých úhrad od 22.08.2012 (č.l. 15), z ktorého žalobca mohol zistiť, že žalovanému zaplatil za obdobie od 26.10.2012 do 21.07.2017 splátkami spolu 2.975,40 eura. Následne žalobca kontaktoval pôvodného veriteľa Tatrabanku a.s., od ktorého žiadal výpis uhradených splátok k bezúčelovému spotrebiteľskému úveru č. 3000130541 a Tatrabanka a.s. mu listom zo dňa 13.09.2017 zaslala prehľad všetkých jeho platieb na predmetnom úvere od jeho poskytnutia 08.07.2004 až do 22.08.2012, kedy tento úver bol postúpený externej spoločnosti. Z tohto prehľadu splátok mohol žalobca zistiť, že za obdobie od 08.07.2004 do 27.09.2006 zaplatil spolu 133.599,21,-Sk t.j. 4.434,68 eura a následne v období od 01.01.2009 do 22.08.2012 zaplatil splátkami spolu 422,39 eura.

Podľa § 100 ods. 1 OZ sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe ustanovenej v tomto zákone (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa ods. 2, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

15./ Vzhľadom k tomu, že predmetom ďalšieho konania bolo iba posúdenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, tak povinnosťou súdu bolo posúdiť, kedy sa žalobca dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil a teda, kedy žalobca získal znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť, pričom nie je rozhodujúce, kedy sa dozvedel, ako možno právne jeho nárok kvalifikovať. Z vyššie uvedených dokladov je nesporné, že na základe oznámenia o zostatku a rozpisu prijatých úhrad (č.l. 13, 15) mohol žalobca zistiť len to, aký je ešte zostatok dlhu, ale nie koľko na poskytnutom úvere už zaplatil, keďže rozpis prijatých úhrad obsahuje iba splátky za obdobie od 22.08.2012 do 21.07.2017. Z prehľadu splácania zaslaného žalobcovi Tatrabankou a.s. (č.l. 16) listom zo dňa 13.09.2017 mohol žalobca zistiť, koľko zaplatil na poskytnutom úvere od jeho poskytnutia až do 22.08.2012 a teda až na základe tohto prehľadu a v súvislosti s predtým zaslaným rozpisom prijatých úhrad získal žalobca informáciu, koľko skutočne na úvere zaplatil a že v dôsledku dovtedy vykonaných platieb došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Pokiaľ žalovaný vo svojich podaniach namietal, že okamih začatia plynutia premlčacej doby je potrebné ustáliť tak, že keď žalobca tvrdí, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov od počiatku, tak už vrátením požičanej sumy úveru musel vedieť, že úver je splatený a akékoľvek ďalšie plnenie nad rámec požičanej sumy zakladá nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, tak s týmto jeho názorom sa súd nestotožňuje, pretože nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť alebo, že by sa to mohla dozvedieť alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť, ale v prípade subjektívnej premlčacej doby je jej začiatok viazaný na skutočnú vedomosť oprávneného o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jeho úkor obohatila. Informáciu, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov žalobca síce získal od advokáta ešte predtým, ako si od veriteľa vyžiadal prehľad splácania úveru, ale až po zaslaní tohto kompletného prehľadu splácania mohol zistiť, koľko skutočne na úvere zaplatil, a že svojimi platbami realizovanými do 21.05.2015 úver prakticky už splatil a platby uhrádzané po tomto dátume tvoria bezdôvodné obohatenie veriteľa. Až oznámenie o zostatku a rozpis prijatých úhrad zo dňa 08.08.2017 zaslané žalovaným a prehľad platieb od poskytnutia úveru zo dňa 13.09.2017 poskytnutý Tatrabankou a.s. možno považovať za tie skutkové okolnosti, z ktorých je možné zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť. Uvedené vyplýva nielen z vyššie

citovaných dokladov, ale aj z výpovede žalobcu na pojednávaní dňa 17.05.2019, keď vyslovene uviedol, že ani pri prvej návšteve advokáta nemal vedomosť, koľko na úvere zaplatil a preto si vyžiadal prehľad splátok a teda až z tohto prehľadu splátok zistil, koľko na úvere zaplatil a že tento má už prakticky splatený. Podľa názoru súdu preto je možné stanoviť počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v tomto prípade až na september 2017, kedy Tatrabanka a.s. vypracovala a žalobcovi zaslala prehľad platieb od poskytnutia úveru až do jeho postúpenia ďalšej spoločnosti a teda v dôsledku toho žalobu podanú na súde dňa 07.06.2018 možno považovať za podanú v rámci plynutia subjektívnej aj objektívnej premlčacej doby. Keďže žalobca si uplatnil vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 23.06.2015 do 20.03.2018 spolu v sume 1.695,50 eura a žaloba bola podaná na súde dňa 07.06.2018, tak súd jeho žalobe b celom rozsahu vyhovel s prihliadnutím na skutočnosť, že v uvedenom období vzniklo žalovanému bezdôvodné obohatenie vo výške 1.795,50 eura, pričom časť z neho vo výške 100 eur bola žalobcovi už právoplatne priznaná v súdnom konaní sp.zn. 5Csp/18/2018. Námietku žalovaného o premlčaní časti uplatneného nároku súd s poukazom na dôvody vyššie uvedené nepovažoval za opodstatnenú a spolu s priznaním sumy 1.695,50 eura priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne od 02.06.2018 do zaplatenia v zmysle § 517 ods. 2 OZ a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995, keďže žalovaný sa dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia, nakoľko nereagoval na písomnú výzvu žalobcu pred podaním žaloby na súd zo dňa 28.05.2018.

16./ Nakoľko žalobca v tomto konaní vystupoval ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva, tak podľa § 4 ods. 2 písm. u/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch je odo súdneho poplatku oslobodený a preto súd podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku žalovaného, ktorý vo veci nemal úspech, pričom výška súdneho poplatku predstavuje 6% z priznaného nároku v sume 1.695,50 eura (položka 1 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov) t.j. 101,50 eura a preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu v tejto výške.

17./ O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Topoľčany.

Podľa §-u 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).